

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Podmínka dostatečných finančních prostředků pro získání pobytového oprávnění cizincem v České republice z pohledu teorie a praxe

Jednou z podmínek pro získání některých pobytových oprávnění je prokázání dostatku finančních prostředků cizince. Především jde o podmínku pro udělení dlouhodobého víza či povolení k dlouhodobému pobytu za účelem soužití rodiny či povolení k trvalému pobytu, ale i o další pobytová oprávnění. O tom, jak se k této podmínce staví teorie a praxe, bude pojednáno v tomto příspěvku.

Prokazování dostatečných financí pro účely získání pobytu v České republice

Zákon o pobytu cizinců^[1] se na více místech snaží zamezit tomu, aby se do České republiky přemísťovali lidé, kteří by bez vážných důvodů byli či mohli být zátěží pro veřejné finance, případně ti lidé, jejichž příjmy mohou vzbuzovat určité pochybnosti. Taková snaha je patrná i z evropského práva, například ze směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. 11. 2003, o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty v účinném znění. Konečně je tato snaha patrná i v případě žádosti o udělení českého občanství, kde je akcentován důraz na prokázání dostatečných příjmů a na nezatěžování sociálního systému bez vážného důvodu.

V režimu pobytových oprávnění je otázka prokazování dostatku finančních prostředků otázkou, která v praxi často činí potíže. Takové potíže v lepším případě vedou k výzvě k odstranění vad žádosti, v horším případě potom k negativnímu rozhodnutí o pobytové oprávnění.

V tomto příspěvku se zaměřím na ta pobytová oprávnění, kde jsou finanční prostředky podmínkou, a dále na praktické situace, které tato podmínka přináší.

Dlouhodobé vízum

Pro získání dlouhodobého víza musí cizinec prokázat dostatek finančních prostředků. Ten se určí podle doby zamýšleného pobytu a částky existenčního minima. Existenční minimum činí aktuálně ode dne 1. 4. 2022 částku 2.740,- Kč^[2].

Zájemce o dlouhodobé vízum je tak dle § 13 zákona o pobytu cizinců povinen prokázat, že má prostředky ve výši, která se určí jako patnáctinásobek částky existenčního minima, navýšený o dvojnásobek existenčního minima za každý celý měsíc zamýšleného pobytu, vyjma prvního. Pokud by však šlo o dlouhodobé vízum za účelem podnikání, je zájemce povinen prokázat, že má k dispozici padesátinásobek existenčního minima, a to bez ohledu na to, jak dlouhý má být jeho pobyt v České republice. Jde-li o zájemce mladšího 18 let, prokazují se finanční prostředky v poloviční výši. Prokázání konkrétní částky lze nahradit dokladem potvrzujícího zaplacení služeb spojených s pobytom cizince v České republice nebo dokladu potvrzujícího, že služby budou poskytnuty bezplatně.

Dostatek finančních prostředků se prokazuje typicky výpisem z bankovního účtu na jméno cizince či

platnou mezinárodní platební kartou či případně jiným dokladem o finančním zajištění, ze kterého vyplývá, že cizinec může disponovat peněžními prostředky v požadované výši nebo že má zajištěnou úhradu nákladů spojených s jeho pobytem v České republice. Zájemce o dlouhodobé vízum za účelem studia může uvedené doklady nahradit potvrzením státního orgánu nebo právnické osoby, že finančně zajistí pobyt cizince v České republice nebo potvrzením, že veškeré náklady spojené s jeho studiem a pobytem budou uhrazeny přijímací organizací (školou) nebo potvrzením o přidělení grantu získaného na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána.

Vezmeme-li jako příklad cizince, který je starší 18 let a usiluje o získání dlouhodobého víza za účelem ročního studia v České republice, tak ten bude dokládat výpis ze svého bankovního účtu, ze kterého bude vyplývat, že má k dispozici prostředky ve výši alespoň 101.380,- Kč ((15 x 2.740,- Kč) + (11 x 2 x 2.740,- Kč)). Pokud by žádal o dlouhodobé vízum za účelem podnikání, prokazoval by, že má k dispozici alespoň 137.000,- Kč (50 x 2.740,- Kč). Pokud by se jednalo o dítě, které žádá o roční dlouhodobé vízum za účelem spojení rodiny, bylo by třeba prokázat finanční prostředky ve výši 50.690,- Kč (polovina standardní výše).

Trvalý pobyt, přechodný pobyt vzdáleného rodinného příslušníka občana Evropské unie a dlouhodobý pobyt za účelem soužití rodiny či za účelem podnikání či za účelem pobytu dlouhodobě pobývacího rezidenta jiného státu Evropské unie

Pro získání či prodloužení povolení k trvalému pobytu musí občan státu mimo Evropskou unii a dále též vzdálený rodinný příslušník občana Evropské unie^[3] prokázat mimo jiné to, že úhrnný měsíční příjem žadatele o povolení k trvalému pobytu a společně posuzovaných osob pobývajících s ním v České republice není nižší, než je součet částek životního minima žadatele a společně s ním posuzovaných osob a nákladů na bydlení. Obdobné platí i pro získání či prodloužení přechodného pobytu vzdáleného rodinného příslušníka občana Evropské unie a dále též pro získání či prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem soužití rodiny či za účelem podnikání či za účelem pobytu dlouhodobě pobývacího rezidenta jiného státu Evropské unie.

Cizinec, který usiluje o získání či prodloužení některého z výše uvedených pobytů, tak musí prokázat, že jeho příjem a příjem s ním posuzovaných osob bude dosahovat určité částky. Na rozdíl od dostatečných prostředků pro účely získání dlouhodobého víza je zde požadována stálost a pravidelnost příjmů, tedy nikoliv jednorázový zůstatek na účtu^[4].

Pro účely výpočtu rozhodné částky se přitom posuzují náklady i příjmy nejen žadatele, ale i dalších osob posuzovaných společně s žadatelem^[5], kterými jsou rodiče a nezletilé nezaopatřené děti, případně i zletilé děti, pokud tyto děti žijí společně s rodiči, a dále též nezletilé děti, které nejsou nezaopatřené. Dále se těmito osobami rozumí manželé nebo registrovaní partneři. A dále též jiné osoby, které společně bydlí s žadatelem. Společně posuzovanými osobami nejsou ale osoby, které sice bydlí s žadatelem v bytě, ale bude prokázáno, že nežijí trvale s žadatelem a společně nehradí náklady na své potřeby. Společně posuzovanými osobami dále nejsou ty osoby, které nežijí v České republice, a ve vztahu k dítěti jako žadateli o pobytové oprávnění není společně posuzovanou osobou jeho rodič, který s ním a s druhým rodičem nežije ve společné domácnosti (jím poskytované výživné však bude posuzováno jako příjem).

Za rozhodné náklady se považuje součet částek životního minima a nákladů na bydlení.

Za náklady na bydlení se potom považují primárně normativní náklady na bydlení, případně skutečné náklady na bydlení, pokud je žadatel prokáže. Normativními náklady na bydlení se rozumí nejvyšší částka normativních nákladů na bydlení, tedy nikoliv podle obce, kde žadatel žije, ale vždy podle nákladů pro nájemní či podnájemní bydlení v Praze^[6]. Ode dne 28. 1. 2022 je částka nejvyšších normativních nákladů na bydlení tvořena následovně^[7]:

- 10.121,- Kč u jedné osoby,
- 13.629,- Kč u dvou osob,
- 18.312,- Kč u tří osob,
- 22.495,- Kč u čtyř a více osob.

Částkou životního minima se potom rozumí částka určená zákonem č. [110/2006](#) Sb., o životním a existenčním minimu, v účinném znění. Aktuálně ode dne 1. 4. 2022 se jedná o částku 4.250,- Kč, pokud je žadatel posuzován samostatně, a o následující částky, pokud je posuzován žadatel a další společně posuzované osoby:

- 3.910,- Kč u prvního v pořadí,
- 3.530,- Kč u osoby od 15 let věku, která není nezaopatřeným dítětem,
- 3.050,- Kč u nezaopatřeného dítěte od 15 do 26 let věku,
- 2.670,- Kč u nezaopatřeného dítěte od 6 do 15 let věku,
- 2.170,- Kč u nezaopatřeného dítěte do 6 let věku.

Příjmy může žadatel dokládat nejen své vlastní, ale i od společně posuzovaných osob, aby tak dosáhl na rozhodnou částku. Příjmy se dokládají následujícím způsobem, a to podle toho, o jaké příjmy se jedná:

- příjmy ze zaměstnání se dokládají potvrzením zaměstnavatele o výši průměrného čistého měsíčního výdělku za předchozí kalendářní čtvrtletí (tedy nikoliv za předchozí 3 měsíce, jak tomu v praxi často je), případně výplatní pásky za uvedené období, a dále pracovní smlouvou,
- příjmy členů statutárních orgánů (například jednatel) nebo jiných orgánů právnických osob potvrzením této právnické osoby o výši průměrného čistého měsíčního příjmu a příslušným dokladem, ze kterého nárok na odměnu vyplývá,
- příjmy z podnikání se dokládají platební výměrem daně z příjmů za poslední zdaňovací období vystaveného finančním úřadem a dokladem o výši zaplaceného pojistného na sociální zabezpečení a na státní politiku zaměstnanosti za poslední zdaňovací období vystaveného okresní správou sociálního zabezpečení a u účastníků veřejného zdravotního pojištění ještě dokladem o výši zaplaceného pojistného na všeobecném zdravotním pojištění,
- příjmy ze zisku společníka obchodní společnosti či družstva zápisem z jednání příslušného orgánu o rozdělení zisku a dokladem o zaplacení srážkové daně z příjmů.

Právě u dokladů, které mají potvrzovat příjmy, dochází velmi často k chybám, které vedou k výzvě k odstranění vad žádosti, případně i k negativnímu rozhodnutí stran žádosti o pobytové oprávnění. Častou chybou je v praxi dodání pouze daňového přiznání podnikatele či potvrzení o výdělku ze zaměstnání za nesprávné období či chybějící dokumenty k odměnám společníků či členů orgánů obchodních společností či jejich nesprávný obsah nebo forma.

Vezmeme-li jako příklad cizince, který usiluje o trvalý pobyt v České republice a žije v České republice se svou manželkou a se dvěma dětmi ve věku 17 a 13 let, tak tento žadatel bude muset prokázat, že jejich společné příjmy dosahují částky alespoň 35.655,- Kč měsíčně (součet životních minim ve výši 13.160,- Kč (3.910,- Kč + 3.530,- Kč + 3.050,- Kč + 2.670,- Kč) a nákladů na bydlení (22.495,- Kč)). Pokud by tato částka byla příliš vysoká, může jít dotyčný cestou prokázání skutečných nákladů na bydlení místo těch normativních.

Vezmeme-li jako příklad druha české občanky, tedy vzdáleného rodinného příslušníka občana Evropské unie, který usiluje o trvalý pobyt v České republice, tak tento žadatel bude muset prokázat, že jejich společné příjmy dosahují částky alespoň 21.069,- Kč měsíčně (součet životních minim ve výši 7.440,- Kč (3.910,- Kč + 3.530,- Kč) a nákladů na bydlení (13.629,- Kč)). I zde platí, že pokud by tato částka byla příliš vysoká, může jít dotyčný cestou prokázání skutečných nákladů na bydlení

místo těch normativních.

Závěr

Při určitých pobytových oprávněních cizinců je jednou z podmínek prokázání dostatku finančních prostředků. Tento článek se zaměřil na rozebrání této podmínky u jednotlivých pobytových oprávnění, a to z praktického pohledu, včetně upozornění na různé chyby, se kterými se často v praxi ze strany cizinců setkáváme. Je důležité nezapomenout vždy počítat s aktuálními částkami, protože částky normativních nákladů na bydlení a částky existenčního a životního minima, uváděné v tomto článku, se často mění.

JUDr. Hugo Körbl,

advokát a autor komentáře k zákonu o státním občanství

E-mail: info@akkorbl.cz

[1] Zákon č. [326/1999](#) Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v účinném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[2] Ustanovení § 5 zákona č. [110/2006](#) Sb., o životním a existenčním minimu, v účinném znění.

[3] Za vzdáleného rodinného příslušníka se považuje především druh či družka či vzdálenější příbuzný ve smyslu ustanovení § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

[4] Výslovně je to uvedeno v § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, nicméně Nejvyšší správní soud tak dovodil i v případě dlouhodobého pobytu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, č. j. 10 Azs 245/2014-41).

[5] Ve smyslu ustanovení § 4 zákona č. [110/2006](#) Sb., o životním a existenčním minimu, v účinném znění.

[6] Srov. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 1. 2019, č. j. 30 A 37/2018-56, potvrzený rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 72/2019.

[7] Ustanovení § 26 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 26a odst. 2 písm. a) zákona č. [117/1995](#) Sb., o státní sociální podpoře, v účinném znění.

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)